

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Sanctorum Joachim Et Annæ Geneseos, Vitæ, Transitus Et Connexorum

Polius, Jacobus

Herbipoli, 1652

14. De ratione intrinsecâ tentationis S. Ioachim.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43946

oracula & Apostolorum, & horum explanationes, verum etiam vetera legis, umbram habentis futurorum bonorum ac prophetarum, qui his consentaneae prae dixerunt. Hac autem colligentur quum & legerimus & intellexerimus, & memores horum, spiritualia spiritualibus tempestivè comparantes, sed comparabilia quandam sermonis similitudinem idem declarantis habentia, tum in sensibus, tum in dogmatibus, ut in ore duorum triumve aut plurium testium, è Scriptura citatorum, fundemus, & confirmemus omne verbum Dei. Ac per hoc silentium imponendum est his, qui quod in ipsis est, Deitatem dividunt, & à veteribus nova dissecant, quippe qui procul absint à similitudine Patrisfamilias, proferentis de thesauris suis nova & vetera.

QVÆSTIO XIV.

De ratione intrinsecâ tentationis
S. Ioachim.

COelestis Sponsus animæ electæ per gratiam & charitatem sibi arctius desponsatæ, loquitur: *Murenulas aureas faciemus tibi vermiculatas argento*, Cant. i. cap. Tentationes revera aureæ sunt, attamen sapienti Dei dispositione pro conservandâ humilitate viatorum, ut in patriâ comprehensores, evacuato quod ex parte est, puro putoque auro refulgere possint, in præsentî, argento vermiculantur, involvuntur, & teguntur; ne pretium humano pateat obtutui ac iudicio primâ fronte, ideoque vilescant,

T §

nec

nec magni æstimentur, juxta illud: *Animalis homo non percipit ea quæ sunt Spiritus Dei.* Historiam ipsam protulit Exegeticon de S. Annâ historicum. Juxta condictum hîc subdimus fragmentum Rhythmi Jambici Erasmi, qui S. Annam sic alloquitur: *Ar te, pio cum conjugè, amore prolis annua templis ferentem munera, pro cax Sacerdos reppulit. Heus, inquit, hinc mihi ocius prophana vota tollite. Ipsi simul procul, procularis sacris absistite: vestrane Deo donaria futura grata creditis?*

2. Secundùm apparentiam humani captus primam, ut talem tentationem S. Joachimi incongruam, ideoque incredibilem opinemur, audiamus tractatum Germanicum sic opponentem: quod etsi misericordis Dei bonitas pro suo arbitrio, divinâque providentiâ, sæpè permittat fideles, etiam justos & sanctos, in præsentî vitâ opprobriis, adversitatibus, & amaroribus ad tempus exponi, nunquam tamen concedat suos tentari supra id quod possunt, sed faciat cum tentatione proventum, ut sustinere valeant, & non confundantur, & hoc quidem conformiter divinis promissis, quod in Domino sperantes non confundantur, quod revera Joachimo & Annæ primariis Dei sanctis evenisset, si publicitùs, coram facie universi cætus, per Sacerdotem ab altari fuissent rejecti, & à Deo, in quo spem posuerant, consolationem non reportassent; (cum pater cœlestis non permittat suos electos confundi,)

di) quinimò cum mulier in adiutorium viri creata sit, non videtur quod absque mutuo scitu & placito ab invicem sequestrati, in quintum mensem ita perseverassent, & postea ad monitionem ab Angelo utrisque factam, Hierosolymam ad locum publicæ confusionis tam citò revertissent, quorum similia exempla in sacris literis non extarent: Melius itaque & honestius fore loqui, & conclusionem statuere divinæ misericordiæ convenientiorem, quod Joachimus ab Altari rejectus non fuerit, nec se à conjugē separarit, hæc ille &c. Annon apparenter ista sunt argentea involucra & tegumenta deforis, ut aurum interiorius absconditum non appareat? ac ita fit, ut ignota nulla sit cupido, nec homo aliter iudicet, quam secundum ea quæ parent: attamen *decor filia Sion ab intus est.*

3. Equidem ut aurum tentationis Joachimi ad justum lapidem Lydium revocemus. suisque ponderibus libremus singula, necesse est, rem à fundamentis auspicando, primum inspicere originem, naturam & qualitatem humanorum actuum. Ad quæstionem itaque cur Deus hominem tentari permittat: S. Augustinus II. super cap. I. Genesis respondet: *Non videtur mihi magna laudis, si propterea possit homo benè vivere, quia nemo malè vivere suadebat: & aliam causam assignat ibidem cap. 8. dicens: Quæ palma & victoria gloriosior est, tentationi non consensisse, quam tentari non potuisse? Secundam vero causam idem*

affi-

assignat in Enchir. 7. cap. dicens: *Oportebat fieri primum hominem, ut bene velle & male posset, non gratis si bene, nec impune si male.* Quod Richardus latius declarat dicens: *Deus hominem permittere debuit tentari: quia Princeps statuens legem justam, permittere debet eam observari, nisi ex gratia velit cum aliquo dispensare.* Lex autem communis & iusta instituta est à Deo, homines uti posse libero arbitrio sui, sive ad bonum Deo adjuvante, sive ad malum Deo permittente & non cooperante: sed in tentatione datur occasio usus hujus. Porro lex ista scripta est digito Dei à sapiente denunciata, *Eccl. 15.* ubi dicitur: *Deus ab initio constituit hominem, & reliquit eum in manu consilii sui, & adjecit mandata & precepta sua, si volueris conservare mandata conservabunt te, (& sequitur) apposuit tibi aquam refrigerii & ignem scilicet supplicii, ad quod volueris appone manum tuam.* Tertia causa resultat, quod de malo provenit bonum, ipsis malum facientibus, unde super illud *Rom. 8.* *Scimus quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum,* dicit glossa: *etiam peccatum.* Quia ex hoc fortiores, cautiores, & magis humiles resurgunt, & frequenter magis grati sunt, & magis diligunt, sicut protestatur Dominus dicens: *Cui autem minus dimittitur minus diligit.* Quartam causam addit Magister sententiarum lib. 1. allegans S. Augustinum Enchir. c. 27. dicentem, quod Deus non fineret mala fieri, nisi de malo elicere bonum posset: imo dicit Magister

ster sententiarum in primo dis. 48. allegans S. August. Quod Deus quasdam voluntates suas bonas utique, implet per malorum voluntates malas, sic per malevolos Judæos, bonâ voluntate patris, Christus pro nobis occisus est.

4. Verum ne ista, doctis pervia, velut gratis dicta putentur, videamus quantum illa Scopo nostro inserviant. Isachar Sacerdos inordinate & malè repulit ab altari virum S. Joachim: hic instantiâ humili & affectuosâ Isacharem deprecatus fuit, sed minimè exauditus, unde patienter exivit de templo, humanæ confusionis satur, deserta loca petens, & cum esset vir nobilis secundum hominem non motus, vindices aut minas rependit, sed exercitio liberi arbitrii, atque per imperium rectæ rationis, actus heroicis patientiæ elicuit, fiduciâ ad Deum firmâ, apud eundem suspiriis misericordiæ illicibus ex imo pectore ductis, jugiter interpellans: sicut S. Vincentius Ferrarius prophetico clarus spiritu, explicatius & specialius pro concione omnia ista ad populum docuit.

5. Claret itaque evidentissimè quod Isacharis excessus justo Joachimo amplioris virtutis exercitium creavit, eidem ad meritum, & Ecclesiæ Dei, in exemplum perpetuum; ad quod respiciens Petrus Hieremiæ in Nat. B. Mariæ virg. occasione repulsi Joachim sic loquitur: *Propter confusionem quam recepit Joachim à Sacerdote, instruntur viri ad habendam patientiam in injuriis factis,*
sicut

sicut *Joachim*. Clichtovæus Doctor, eodem loco, eadem occasione sic scribit: *Si rebus adversis quatiatur & duris angamur casibus, ea æquo animo feramus, mente nobiscum volentes, quoniam per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei: & quod omnes qui piè volunt vivere in Christo Jesu, persecutionem patiantur, atque interim in patientiâ nobis possidenda sit anima nostra.* Hoc fundamento posito, ad alia objectionis particularia membratim enucleatius satisfiet responsis immediatè subnexis.

QVÆSTIO XV.

An credi possit S. Joachim à Deo desertum fuisse?

UNiversaliter primo respondetur: Deus non deserit hominem nisi prius ab ipso desertus sit. Quando verò Scriptura dicit, publicanos & peccatores appropinquasse Christo, eos prius ab ipso recessisse atque elongatos fuisse insinuat. Recedimus autem à Deo, ipsumque accedimus, non gressibus corporis, sed affectu cordis: tunc enim appropinquamus eumque accedimus, quando firmâ spe, charitate, sapientiâ, patientiâ, & similibus Dei donis, ei similes efficimur. Recedimus à Deo, quando amissis donis spiritualibus, pravis affectibus utpote diffidentiâ, odio, zelo vindictæ, ignorantîâ, superbiâ, impatientîâ & similibus imbuimur, quibus Deo efficimur contrarii.

2. Scien-